

Jörgen Pettersson: Nyårstal 2025

Talare

Jörgen Pettersson
Ålands talman

Datum

1 januari 2025

Plats

Mariehamn

Omständigheter

Lagtingets talman håller traditionsenligt nyårstal.

Lagtinget på Åland är det självstyrda landskapet Ålands parlament. Det består av 30 ledamöter som väljs vart fjärde år och har ansvar för lagstiftning och budget inom områden som utbildning, kultur, sjukvård och näringsliv. Lagtinget utser också Ålands landskapsregering. Självstyrelsen regleras i självstyrelselagen för Åland, och svenska är det enda officiella språket.

- 1 Kära och högt värderade ålänningar, var ni än finns, låt mig börja med att önska alla en god fortsättning med förhoppningen att ni njutit av julhelgens alla möjligheter, tillsammans. Nu ska vi stärkta av helgerna ta oss an framtiden!
- 5 Jag befinner mig i Mariehamns stadsbibliotek – ett av Ålands sammanlagt trettio kommunala-, skol- och specialbibliotek. Dessa bildningens urkällor är ett resultat av möjligheterna i självstyrelsen. Knappast någonstans i världen hittar ni lika många bibliotek per capita som på Åland. Det är ett gott tecken eftersom vad frågan än är, är svaret utbildning och inläring.
- 10 På Åland har vi, för att nämna något, storartad sjukvård, ett enastående utbildningssystem, härlig omsorg, pålitlig ordningsmakt och tillförlitlig infrastruktur på en nivå som många andra, jämförbara, ö-samhällen inte når upp till. Det kan vi tacka självstyrelsen för. Vi har ett rikt kulturliv, fantastiska idrottslag och ambitiösa medborgare som djärvt och oängsligt är ute och konkurrerar på internationella marknader. Åland har en stark inflyttning vilket är av största betydelse inför framtiden. Ålands mål är att bli större och våra dörrar står öppna för alla som är redo att bli ålänningar. Varje ny familj, varje nytt barn, varje person som väljer att kalla Åland sitt hem stärker denna hembygdsväv. Ni bidrar inte bara till vår tillväxt, utan också till vår kulturella rikedom, vår innovationskraft och vår gemensamma framtid. Förändring är konstant och har för Ålands del alltid varit det.
- 15 Allt detta är nödvändigt att minnas när vi planerar vår framtid. Vi befinner oss i en orolig tid och vi nås alla, dagligen, av förskräckliga nyheter från vår omvärld.
- 25

Precis då gäller det att hålla fokus på sådant vi kan påverka och inte förlora oss i annat.

30 Vår självstyrelse vilar på en stabil grund byggd på rättsstatens principer, demilitarisering, neutralisering och det svenska språket. Ålandslösningen är de facto ett enastående exempel på konfliktlösning och fredsarbete; precis sådant som världen är i behov av nu och alltid.

35 Framför oss ligger framtiden som vi själva formar den, bakom oss finns historien. Vi står på den självstyrda grund som våra företrädare lagt och i vårt uppdrag ingår att fortsätta förädla det Åland vi blev den 9 juni 1922.

För Ålands lagting har den stora reformen under året som gick handlat om
40 införandet av ett finanspolitiskt ramverk. Detta betyder att lagtinget i våras slog fast de övergripande ramarna för budgeten för att sedan, strax före jul, besluta om innehållet i dessa ramar. Jag tackar alla mina kolleger i lagtinget för insatserna när det gäller implementeringen av detta nya system som har som mål att skapa långsiktig stabilitet och förutsägbarhet i de åländska finanserna.

45 Så här i farstun på det nya året finns det också skäl att lyfta framtiden och vår gemensamma resa som aldrig tar slut. Detta kan inte nog betonas. Åland är en liten plats i en stor värld och vår historia visar att vi har en sjusärdeles förmåga att övervinna utmaningar. Att bygga och utveckla ett samhälle mitt i havet har
50 aldrig varit enkelt, och med envishet, kreativitet och en vilja att hitta lösningar har vi skapat den självstyrelse som vi alla kan vara stolta över i vår vardag.

En av de frågor som hängt med länge är en nödvändig uppdatering av vår självstyrelselag. För att den ska hålla jämna steg med Finlands grundlag krävs en
55 översyn och revidering av lagstiftningen. Detta sker inte så ofta, egentligen har det bara hänt två gånger sedan 1922, men är desto viktigare nu, i spåren av EU-anslutningen. Vi måste uppgradera lagstiftningen för att kunna fortsätta stärka självstyrelsen. Från lagtingets sida önskar vi Ålands landskapsregering all lycka i det fortsatta arbetet som resulterat i nya arbetsgrupper och ett löftesrikt omtag.
60 Det ligger i allas intresse, Finlands och Ålands, att hitta lösningar. Det som är bra för Åland är bra för Finland och vice versa.

Detta arbete kräver en respektfull dialog där vi är milda i tonen men tydliga i sak. Ålands och Finlands relation är ett äkta exempel på hur nationell

70 suveränitet och regional autonomi kan harmoniera. Vi har sedan 1922 visat att en dynamisk och levande dialog skapar tillväxt, stabilitet och fred, alla till nytta. Ett annat exempel på en gemensam utmaning som måste hanteras är effekterna av skatteundantaget som tjänat Åland, Finland och Sverige väl men som under senare år blivit en dyr lösning för åländska företag. Det ligger i allas intresse att denna skattegräns hanteras så den livsviktiga handeln över gränserna kan fortsätta.

75 I framtiden ryms inte bara utmaningar. Vi har som vanligt många fler möjligheter och här är framtidens energi viktigt att lyfta fram, lokalt och globalt. För vår egen skull och för att bidra till hela världens nödvändiga omställning. Jag förenar mig gärna i min företrädare Bert Häggbloms analys från två år tillbaka. Då slog talman Häggblom i sitt nyårstal fast att: "Åland har alla möjligheter att trygga den framtida ekonomin med ett nytt ben genom att 80 utarrendera våra gemensamma vattenområden för vindkraft. Samtidigt bidrar vi till fossilfri energi som gör att Åland mer än väl kan uppnå de klimatmål som uppställts." Denna önskan från dåvarande talmannen har följaktligen utgjort en del av landskapsregeringens dagliga arbete.

85 Ålands framgång över tid är kombinationen av lokalt och globalt, stora företag och små, alla behövs och gör skillnad, tillsammans. Konkurrens må vara en naturlag, men det är genom samarbete vi skapar civilisationer. Det finns inga enkla och snabba lösningar, utveckling kräver eftertanke och analyser vid sidan av mod och därför är det av största vikt att landskapsregeringen och alla 90 ålänningar fortsätter skapa förutsättningar för framtidens arbetsplatser och möjligheter. Landskapsregeringens och lagtingets uppgift är inte bara att leva i nuet, utveckling kräver långsiktiga strategier som når över flera mandatperioder. Detta bör alla ålänningar hålla i minnet, tillväxt är lagarbete, ensam är aldrig stark. Resan är aldrig över.

95 Låt oss i vårt arbete med att utveckla den åländska idén sträva efter en god ton i våra samtal. Demokrati bygger på respekt, dialog och kompromisser. Ingen av oss har alla svar, men tillsammans kan vi finna de bästa lösningarna. Åland är resultatet av att se möjligheter mer än hinder.

100 När vi ser tillbaka på året som gått och blickar framåt mot det som kommer, står vi som ålänningar inför en enkel men kraftfull sanning: det som förenar oss är större än det som skiljer oss åt. Åland är en plats där självstyrelse,

105 demilitarisering och det svenska språket inte bara är juridiska begrepp utan i
högsta grad levande principer som guidar oss i vardagen och ger oss rätten att
vara annorlunda.

110 I vår resa mot framtiden borde vi höja oss över det lilla för att ta sikte på det
stora. Vi ska lyssna när det är lättare att ignorera. Vi ska bygga när det är enklare
att förstöra och vi sträcker ut en hand när det är frestande att dra sig tillbaka. Ett
samhälle som koncentrerar sig på utveckling när alltid längre.

115 Åland är inte bara vårt hem; det är vårt hopp och våra liv. Vi är ett bevis på att
människor, oavsett bakgrund, kan skapa något större tillsammans. Och det är
allas vårt ansvar att bära denna idé framåt – inte bara för oss själva, utan för alla
som kommer efter oss. För att de också ska ha levande bibliotek, vård, skola och
omsorg krävs att vi hittar vägarna som leder till tillväxt och framsteg. Det är de
unga idag som ska leva på Åland imorgon, det är en sanning vi aldrig någonsin
120 får glömma bort.

Med dessa ord vill jag önska er alla ett gott nytt år 2025! Låt oss tillsammans
som ålänningar välja framtiden och se möjligheterna i utmaningarna. Tack för
att ni lyssnat, och må det nya året fylla era dagar med fred, glädje, god hälsa och
125 meningsfullhet.

Källa

<div>Manuskript hämtat från lagtinget.ax (2025-11-06)</div>

Taggar

130 2020-tal, 2025, Man, Nyårstal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/jorgen-pettersson-nyarstal-2025>

135

140